

BÖLGE DARE MAHKEMES KARARLARI ARASINDAK AYKIRILI IN G DER LMES STEM
HAKKINDA KARAR

istanbul Bölge dare Mahkemesi Ba kanlar Kurulunun 03/07/2018 tarih ve E:2018/40, K:2018/40 sayılı kararıyla;

..... ve vekilleri Av., Av., Av., Av. tarafından, istanbul Bölge dare Mahkemesi kinci dari Dava Dairesinin muhtelif kararları ile Konya Bölge dare Mahkemesi Üçüncü dari Dava Dairesinin 29/11/2017 tarih ve E:2017/2847, K:2017/2895 sayılı kararı arasındaki aykırılı ın giderilmesinin istenmesi nedeniyle,

"Aykırılı ın, dava konusu i lemin iptali yolundaki istanbul Bölge dare Mahkemesi kinci dari Dava Dairesi kararları do rultusunda giderilmesi gerekti i" görü üyle, 2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3/C maddesinin 5. fıkrası uyarınca karar verilmesi için Danı taya gönderilmesi üzerine,

Danı tay dari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten sonra konu ile ilgili kararlar ve yasal düzenlemeler incelenerek gere i görü üldü:

I-AYKIRILI IN G DER LMES STEM NE KONU BÖLGE DARE MAHKEMES KARARLARI :

A- STANBUL BÖLGE DARE MAHKEMES KNC DAR DAVA DA RES NN KARARLARINA KONU YARGILAMA SÜREC :

Dava konusu istemlerin özeti: Sendikaları Konfederasyonu (.....)'nun tarih ve sayılı kararı ile "..... ça rısı ile 29/12/2015 tarihinde "sava a hayır barı ı savunaca ız" iarıyla 29 Aralık günü genel grev yapılmasına karar verilmi ; ö retmen olarak görev yapan davacıların ba lı oldu u sendikanın aldı ı karar uyarınca i bırakma eylemine katılarak mezeretsiz olarak göreve gelmedi inden bahisle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca aylıktan kesme veya kınama cezası ile cezalandırılmı ; davalar, anılan disiplin cezalarının iptali istemiyle açılmı tır.

Kocaeli dare Mahkemeleri kararlarının özeti:

Davacıların üyesi buldukları sendikanın ve sendikanın ba lı oldu u konfederasyonun aldı ı kararlar uyarınca gerçekte en göreve gelmeme eyleminin sendikal faaliyet kapsamında bir fiil olarak kabulü gerekece inden, disiplin suçu te kil etmeyen eylem nedeniyle tesis edilen dava konusu i lemlerde hukuka uyarlık görülmedi i gerekçesiyle dava konusu disiplin cezalarının iptaline karar verilmi tir.

istanbul Bölge dare Mahkemesi kinci dari Dava Dairesinin kararlarının özeti :

Kocaeli dare Mahkemelerinin kararları usul ve hukuka uygun olup, kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadı ı gerekçesiyle istinaf ba vurularının reddine kesin olarak karar

T.C.
DANIŞTAY
DARDAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2020/1
Karar No : 2020/35

verilmi tir.

B-KONYA BÖLGE DARE MAHKEMESİ ÜÇÜNCÜ DARA DAVA DARESİNİN
E:2017/2847 SAYILI DOSYASINA KONU YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istemin özeti: Sendikaları Konfederasyonu Yürütme Kurulunun/...../..... tarih ve sayılı kararıyla "Güneydoğu Anadolu Bölgesinde bazı il, ilçe ve mahallerde bir süredir uygulanan sokağa çıkma yasaklarının hem kamu hizmeti sunmakla görevli kamu emekçilerinin ve ailelerinin hem de kamu hizmetinden yararlananların sadece kamu hizmeti sunma ve alma hakkı değil aynı zamanda haklarını da tehdit eder boyutlara ulaştırılması, kamu hizmeti sunma ve alma hakkının yanı sıra aynı zamanda haklarını tehdit eden gelişmelere karşı ile birlikte; 29 Aralık 2015 tarihinde'e bağlı sendika üyelerinin iş yerlerinden çıkıp tüm illerin merkezi alanlarda basın açıklamaları yapmaları" yönünde karar aldığı, davacının üyesi olduğu Sendikası'nın da, Konfederasyonun kararına uygun olarak/...../..... tarih ve sayılı kararları; "29 Aralık 2015 tarihinde Konfederasyonumuz'in diğer emek ve meslek örgütleri ile birlikte aldığı sayılı karar gereği Savaşa Hayır Barışı Savunacılığı ile birlikte 1 günlük hizmet üretmeme kararının iş kolunda hayata geçirilmesine" karar verdi; Sendika üyesi davacının, 29/12/2015 tarihinde işe gelmeme eylemine katıldığı, özetmen olan davacının bu eyleme katılarak özürsüz olarak bir gün göreve gelmediğinden bahisle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/C-(b) maddesi ve bir alt ceza uygulanmak suretiyle kınama cezası ile cezalandırılması üzerine anılan işlemin iptali istenilmiştir.

Antalya 3. Daire Mahkemesinin 06/07/2017 tarih ve E:2017/467, K:2017/978 sayılı kararının özeti:

Kamu görevlilerinin, ekonomik, sosyal ve mesleki hak ve menfaatlerinin ve bu kapsamda özlük ve parasal haklarının, çalışmaları koruması, iyileştirilmesi, geliştirilmesi, bu konulara dikkat çekilmesinin ve kamuoyuna açıklanmasının sağlanması amacıyla ve başka seçeneklerinin bulunmaması durumunda üyesi buldukları sendikaların aldıkları kararlar uyarınca iş bırakma eylemlerine ilgili mevzuatına uygun olarak katılmaları nedeniyle disiplin cezaları ile cezalandırılmalarının demokratik bir toplumda gerekli olduğundan söz edilemeyeceği,

Ancak uyuşmazlık konusu olayda davacının üyesi olduğu sendikaların aldığı eylem kararının ve bu kapsamda göreve katılan davacının göreve gelmeme nedeninin 29 Aralık 2015 tarihinde'in diğer emek ve meslek örgütleri ile birlikte aldığı sayılı kararı gereği "Savaşa Hayır Barışı Savunacılığı" ile birlikte 1 günlük hizmet üretmeme kararının iş kolunda hayata geçirilmesine yönelik olduğu,

Özetmen olan davacının gerek kendi meslek grubunun gerekse diğer kamu görevlilerinin, ekonomik, sosyal ve mesleki hak ve menfaatlerinin ve bu kapsamda özlük ve parasal haklarının, çalışmaları koruması, iyileştirilmesi, geliştirilmesi amacıyla yapılan bir eyleme katıldığından söz edilemeyeceği; davacının bir gün süreyle göreve gelmemesinin haklı

T.C.
DANIŞTAY
DARDAVA DAİRELERİ
KURULU
Esas No : 2020/1
Karar No : 2020/35

mazeretinin bulunmadığı gerekçesiyle davacı hakkında tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Konya Bölge 3. Daire Mahkemesi Üçüncü Daire Dava Dairesinin 29/11/2017 tarih ve E:2017/2847, K:2017/2895 sayılı kararının özeti:

Antalya 3. Daire Mahkemesinin 06/07/2017 tarih ve E:2017/467, K:2017/978 sayılı kararının usul ve hukuka uygun olup kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığı gerekçesiyle istinaf başvurusunun reddine kesin olarak karar verilmiştir.

II- İNCELEME VE GEREKÇE:

MADD OLAY:

..... Sendikaları Konfederasyonu Yürütme Kurulunun 22/12/2015 tarih ve 92 sayılı kararıyla "Güneydoğu Anadolu Bölgesinde bazı il, ilçe ve mahallerde bir süredir uygulanan sokağa çıkma yasaklarının hem kamu hizmeti sunmakla görevli kamu emekçilerinin ve ailelerinin hem de kamu hizmetinden yararlananların sadece kamu hizmeti sunma ve alma hakkı değil aynı zamanda haklarını da tehdit eder boyutlara ulaştırılması, ... kamu hizmeti sunma ve alma hakkının yanı sıra aynı zamanda haklarını tehdit eden gelişmelere karşı ile birlikte; 29 Aralık 2015 tarihinde'e bağlı sendika üyelerinin iş yerlerinden çıkıp tüm illerin merkezi alanlarda basın açıklamaları yapmaları" yönünde karar almıştır.

Sendika üyesi olan ve öğretmen olarak görev yapmakta olan davacılar, Konfederasyon'un aldığı bu karar doğrultusunda bir gün göreve gelmeme eylemine katılmaları ve mazeretsiz olarak göreve gelmedikleri gerekçesiyle haklarında disiplin cezaları tesis edilmiştir.

Disiplin cezalarının iptali istemiyle açılan davalarda aynı konuda verilen farklı nitelikteki kararların kesinleşmesi üzerine incelenen aykırılığın oluştuğu görülmüştür.

İLGİLİ MEVZUAT :

1-2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası:

Madde 51 – (Değişiklik: 3/10/2001-4709/20 md.)

Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışmaları alanlarında, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz.

....

Madde 90-

.....

Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlalarla ma-

T.C.
DANIŞTAY
DAR DAVALER
KURULU
Esas No : 2020/1
Karar No : 2020/35

hükümleri esas alınır.

2-657 sayılı Devlet Memurları Kanunu:

Madde 22-

Devlet memurları, Anayasada ve özel kanununda belirtilen hükümler uyarınca sendikalar ve üst kuruluşlar kurabilir ve bunlara üye olabilirler.

Madde 26-

Devlet memurlarının kamu hizmetlerini aksatacak şekilde memurluktan kasıtlı olarak birlikte çekilmeleri veya görevlerine gelmemeleri veya görevlerine gelipte Devlet hizmetlerinin ve işlerinin yavaşlatılması veya aksatılması sonucunu doğuracak eylem ve hareketlerde bulunmaları yasaktır.

Madde 125 – (Değişiklik: 12/5/1982 - 2670/31 md.)-

.....

C - Aylıktan kesme : Memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır.

Aylıktan kesme cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

.....

b) Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmemek,

3-4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu:

Madde 1-

Bu Kanunun amacı, kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve mesleki hak ve menfaatlerinin korunması ve geliştirilmesi için oluşturdukları sendika ve konfederasyonların kuruluşu, organları, yetkileri ve faaliyetleri ile sendika ve konfederasyonlarda görev alacak kamu görevlilerinin hak ve sorumluluklarını belirlemek ve toplu sözleşme yapılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Madde 3-

.....

f) Sendika : Kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve meslekî hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için oluşturdukları tüzel kişiliğe sahip kuruluşları

..

Madde 19-

...

Sendika ve konfederasyonlar kuruluş amaçları doğrultusunda toplumsal cinsiyet eşitliğini gözeterek aşağıdaki faaliyetlerde bulunabilirler:

a) (Değişiklik bent: 04/04/2012-6289 S.K./14.md.) Genel olarak kamu personelinin hak ve ödevleri, çalışma koşulları, yükümlülükleri, iş güvenlikleri ile sosyal koşullarının geliştirilmesi konularında görüş bildirmek ve toplu sözleşmenin uygulanmasını izlemek üzere yapılacak çalışmalara temsilciler göndermek.

b) Devlet personel mevzuatında kamu görevlilerinin temsilini öngören çeşitli kurullara

T.C.
DANIŞTAY
DARDAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2020/1

Karar No : 2020/35

temsilci göndermek.

c) Verimlilik ara tırmaları yapmak, sonuçlarla ilgili raporlar düzenlemek, önerilerde bulunmak ve i verenlerle bu konularda ortak çalışmaları yapmak.

d) Üyelerin mesleki yeterliliklerinin artırılması ve sorunlarının çözülmesi ile sendikal faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik kurs, seminer ve sosyal amaçlı toplantılar düzenlemek, bilimsel çalışmalar yapmak ve yayınlarda bulunmak.

e) Üyelerin ortak ekonomik ve sosyal hak ve menfaatleri ile personel hukukunu ilgilendiren konularda ilgili kurumlara ve yetkili makamlara sunulmak üzere çalışmalar yapmak ve öneriler getirmek.

f) Üyelerin idare ile ilgili doğabilecek ihtilaflarında, ortak hak ve menfaatlerinin zenginleşmesinde veya hukuki yardım gerekliliğinin ortaya çıkması durumunda üyelerini veya mirasçılarını, her düzeyde ve derecedeki yönetim ve yargı organları önünde temsil etmek veya ettirmek, dava açmak ve bu nedenle açılan davalarda taraf olmak.

g) Üyeleri ve ailelerinin yararlanmaları için hizmet amacıyla, eğitim ve sağlık tesisleri, dinlenme yerleri, misafirhane, spor alanları ve benzeri yerler ile kitaplık, kreş, yuva ve huzur evleri, yardımlaştırma sandıkları kurmak ve yönetmek ile herhangi bir şekilde bulunmamak kaydı ile üyeleri için kooperatifler kurulmasına yardım etmek ve nakit mevcudunun yüzde onundan fazla olmamak kaydıyla bu kooperatiflere kredi vermek

.....

4-Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi:

Madde 11- Dernek Kurma ve Toplantı Özgürlüğü

1) Herkes asayisi bozmayan toplantılar yapmak, dernek kurmak, ayrıca çıkarlarını korumak için birlikleriyle birlikte sendikalar kurmak ve sendikalara katılmak haklarına sahiptir.

2) Bu hakların kullanılması, demokratik bir toplumda, zorunlu tedbirler niteliğinde olarak, ulusal güvenliğin, kamu emniyetinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın veya haklarının hak ve özgürlüklerinin korunması amaçlarıyla ve ancak yasayla sınırlanabilir. Bu madde, bu hakların kullanılmasında silahlı kuvvetler, kolluk mensupları veya devletin idare mekanizmasında görevli olanlar hakkında meşru sınırlamalar konmasına engel değildir.

5-Türkiye'nin de onayladığı 87 No'lu Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaştırma Hakkının Korunması Sözleşmesi:

Madde 3-

Çalışanların ve i verenlerin örgütleri tüzük ve iç yönetmeliklerini düzenlemek, temsilcilerini serbestçe seçmek, yönetim ve etkinliklerini düzenlemek ve i programlarını belirlemek hakkına sahiptirler.

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER
KURULU

Esas No : 2020/1
Karar No : 2020/35

Kamu makamları bu hakkı sınırlayacak veya bu hakkın yasaya uygun ekinde kullanılmasına engel olacak nitelikte her türlü müdahaleden sakınmalıdır.

6-2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanun:

Bölge idare mahkemesi ba kanlar kurulu:

Madde 3/C- (Ek: 18/6/2014-6545/6 md.)

...

4. Bölge idare mahkemesi ba kanlar kurulunun görevleri unlardır:

...

c) Benzer olaylarda, bölge idare mahkemesi dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında veya farklı bölge idare mahkemeleri dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında aykırılık veya uyu mazlık bulunması hâlinde; resen veya ilgili bölge idare mahkemesi dairelerinin ya da istinaf yoluna ba vurma hakkı bulunanların bu aykırılı ın veya uyu mazlı ın giderilmesini gerekçeli olarak istemeleri üzerine, istemin uygun görülmesi hâlinde kendi görü lerini de ekleyerek Danı taydan bu konuda karar verilmesini istemek.

...

5. (De i ik:17/10/2019-7188/7 md.) Dördüncü fıkranın (c) bendine göre yapılacak istemler, konusuna göre dari veya Vergi Dava Daireleri Kuruluna iletilir. İgili dava daireleri kurulunca üç ay içinde karar verilir. Aykırılık veya uyu mazlı ın giderilmesine ili kin olarak bu fıkra uyarınca verilen kararlar kesindir.

KONU LE LG L D ER KARARLAR : Danı tay dari Dava Daireleri Kurulunun 08/05/2019 tarih ve E:2018/707, K:2019/2181 sayılı sayılı kararı da, Konya Bölge dare Mahkemesi Üçüncü dari Dava Dairesinin 29/11/2017 tarih ve E:2017/2847, K:2017/2895 sayılı kararıyla aynı do rultudur.

HUKUK DE ERLEND RME :

Ba vuruya konu olan kararlar arasındaki aykırılı ı, sendikal faaliyetler nedeniyle verilen disiplin cezaları hususu olu turmaktadır.

Örgütlenme özgürlü ü, Anayasa Mahkemesi kararlarında da belirtildi i gibi, bireylerin kendi çıkarlarını korumak için kendilerini temsil eden kolektif bir yapı meydana getirecek bir araya gelme özgürlü ünü ifade etmektedir. Örgütlenme özgürlü ü, bireylere topluluk halinde siyasal, kültürel, sosyal ve ekonomik amaçlarını gerçekle tirme imkanı sa lar. Demokrasilerde vatandaşların bir araya gelerek ortak amaçları izleyebilece i örgütlerin varlı ı, sa lıklı bir toplumun önemli bir göstergesidir. Demokrasilerde böyle bir olu um, devlet tarafından saygı gösterilmesi ve korunması gereken temel haklara sahiptir. stihdam alanında kendi üyelerinin

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER
KURULU

Esas No : 2020/1
Karar No : 2020/35

çıklarının korunmasını amaçlayan örgütler olan sendikalar, bireylerin kendi çıkarlarını korumak için kolektif olu umlar meydana getirerek bir araya gelebilme özgürlü ü olan örgütlenme özgürlü ünün çok önemli bir yönüdür.

Örgütlenme özgürlü ünün temelinde de ifade özgürlü ü oldu u dü ünüldü ünde, dü ünceyi korkmadan açıklayarak, bu dü ünçe çevresinde ki ilerin toplanma hakkının da varlı ının kabulü gerekece i açıktır.

Örgütlenme özgürlü ü, bireylere topluluk halinde siyasal, kültürel, sosyal ve ekonomik amaçlarını gerçekle tirme olana ı sa ladı ı gibi, sendika hakkı da çalı anların, bireysel ve bu ortak çıkarlarını korumak amacıyla bir araya gelerek örgütlenme serbestisini gerektirmekte ve niteli iyle ba ımsız bir hak de il, örgütlenme özgürlü ünün özel bir ekli olarak görülmektedir.

Anayasa'nın 51-54. maddelerinde düzenlenen sendikal hak ve özgürlükler, benzer güvenceler getiren ba ta Örgütlenme Özgürlü ü Sözle mesi ile Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözle mesi olmak üzere ilgili Uluslararası Çalı ma Örgütü Sözle meleri ve Avrupa Sosyal artı ile tamamlanmaktadır.

Anayasa'nın 51. maddesi, devlet için hem negatif hem de pozitif yükümlülükler getirmektedir. Anılan maddede yer alan, "üyelerin menfaatlerini korumak için" ibaresi, üyelerin mesleki menfaatlerini korumak için gerçekle tirecekleri sendikal faaliyetlerin Anayasa tarafından korundu unu ortaya koymaktadır. Bu nedenle, sendikaların üyelerinin menfaatlerini korumak için en etkili yollardan olan grev ve toplu sözleşme hakkını da kullanabilece i açıktır.

Sendikal faaliyet kapsamında, i e gelinmemesi halinde ki ilerin mazeret izinli sayılacakları konuya ili kin Avrupa nsan Hakları Mahkemesi Kararları, Anayasa Mahkemesi kararları ve Dani tay dari Dava Daireleri kararlarında da vurgulanmı tır ancak, anılan kararlardaki uyu mazlık konusu olaylarda, sendikal faaliyetlerin amacının üyelerin mesleki menfaatlerinin korunması oldu unun da gözden kaçırılmaması gerekir.

Kamu görevlileri sendikalarının asli faaliyetleri 4688 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilmi , "çalı ma ko ulları, yükümlülükleri, i güvenlikleri ile sa lık ko ullarının geli tirilmesi konularında görü bildirmek, i verenlerle bu konularda ortak çalı malar yürütmek, üyelerin mesleki yeterliliklerinin artırılması ve sorunlarının çözülmesi ile sendikal faaliyetlerin geli tirilmesine yönelik kurs, seminer ve sosyal amaçlı toplantılar yapmak" asli faaliyetler arasında sayılmı tır. Sendikaların öne çıkan asli görevleri, üyelerinin ekonomik ve sosyal menfaatlerini korumaktır. Bunun dı ındaki konulara ili kin faaliyetlerinin ikincil nitelikte oldu unun kabulü gerekmektedir.

Bununla birlikte, Devletin pozitif ve negatif yükümlülükleri arasında kesin ayrımlar yapmak her zaman mümkün de ildir. Devletin ister pozitif isterse de negatif yükümlülü ü söz konusu olsun bireyin ve bir bütün olarak toplumun çatı an çıkarları arasında adil bir denge kurulması gerekmektedir.

Sınırlanabilir bir hak olan sendika hakkı Anayasa'da yer alan temel hak ve özgürlüklerin sınırlanma rejimine tabidir. Anayasa'nın 51. maddesinde sendika hakkına yönelik sınırlama nedenlerine yer verilmi tir. Ancak, bu özgürlüklere yönelik sınırlamaların da bir sınırının olması

T.C.
DANIŞTAY
DAR DAVALER
KURULU

Esas No : 2020/1

Karar No : 2020/35

gerekti inde ku ku bulunmamaktadır. Sendika hakkıyla ilgili olarak; temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasında Anayasa'nın 13. maddesindeki ölçütler ve 33. maddesi ile 51. maddelerinin göz önünde bulundurulması zorunludur.

Sendikalar, demokratik toplumun vazgeçilmez bir parçası oldu u için getirilebilecek sınırlamaların kamu makamlarının keyfi müdahalelerine kar ı korunması gerekti i, getirilecek sınırlamaların demokratik toplum düzenine uygunlu unun denetlenmesi gerekti i izahtan varestedir. Ayrıca, getirilecek sınırlamaların, toplumsal ihtiyacın kar ılanması amacıyla istisnai olarak uygulanması gerekti i de açıktır.

Yukarıda yapılan de erlendirmeler ı ında, olayda sendika hakkının ihlal edilip edilmedi inin de erlendirilmesine gelince; kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve mesleki hak ve çıkarlarının korunması ve geli tirilmesi için olu turdukları sendikalar tarafından, ekonomik, sosyal ve mesleki hak ve çıkarlarının ve bu kapsamda özlük ve parasal haklarının, çalı ma ko ullarının korunması, iyile tirilmesi, geli tirilmesi, bu konulara dikkat çekilmesi ve kamuoyu olu turulmasının sa lanması amacıyla aldıkları kararlar uyarınca kamu görevlilerinin toplantı, gösteri ve i bırakma eylemlerine katılmalarında demokratik bir toplumda herhangi bir sakınca bulunmadı ından, anılan eylemlerin A HS'nin 11. maddesi kapsamında korunması gerekti i açıktır.

Buna kar ılıklı, kamu görevlilerinin atanma, nakil ve cezalandırılmasına ili kin esasların belirlenmesi konusunda yasa koyucunun takdir yetkisi bulunmaktadır. Yasa koyucuya tanınan bu takdir yetkisinin amacı; kamu hizmetlerinin kesintisiz bir ekilde yürütülmesini sa lamaktır. Ayrıca Anayasa'nın 129. maddesinin birinci fıkrasında "Memurlar ve di er kamu görevlileri Anayasa ve kanunlara sadık kalarak faaliyetinde bulunmakla yükümlüdürler" denilerek, kamu görevlilerinin Anayasa'ya ve yasalara sadakat yükümlülü ünün kamu hizmetlerinin devamlılı ının ve belli bir disiplin içinde yürütülmesinin sa lanmasıyla yakından ili kili oldu una dikkat çekilmi tir. Dolayısıyla, Anayasa'nın 129. maddesinde belirtilen sadakat yükümlülü ü kapsamında, kamu hizmetinin etkin bir ekilde yürütülmesi ve mesleki disiplinin sa lanması amacıyla idarenin takdir yetkisini kullanarak i lem tesis etmesinin olanaklı oldu u anla ılmaktadır.

Kamu görevlilerinin, normal vatandaşan farklı olarak yükümlülükleri, sorumlulukları ve tabii oldu u yasaklar vardır. Kamu görevlilerine tanınan bir takım avantajlar, ayrıcalıklar olmakla birlikte, bu ki ilerin katlanmak zorunda oldukları külfetler ve sorumluluklar nedeniyle onların bazı sınırlamalara da tabii olaca ı açıktır. Dolayısıyla, kamu hizmetinin kesintisiz olarak yürütülmesini sa lamak ve görevinin ba ında olmak kamu görevlisinin sorumluluklarındandır.

Sendika kararları do rultusunda kamu görevlileri tarafından gerçekleştirilmesi planlanan eylemlerin, kamu hizmetinin gereklerine dayanan bir sınırının olması gerekti i açıktır. Kamu hizmetini kesintiye u ratacak, "i bırakma" gibi eylemlerin nedenini mesleki menfaatler di ında bir neden olu turuyorsa devletin müdahale hakkının da daha geni yorumlanması gerekir.

Sendika üyesi olan kamu görevlileri tarafından, sendika yöneticilerinin aldıkları kararların içeriklerinin de erlendirilmesi suretiyle hareket tarzı geli tirmeleri gerekmektedir. Bir kamu görevlisinin, sendikal faaliyetlere ili kin eylem hakkını kullanırken yükümlülükleri nedeniyle kanunların öngördü ü sınırlar içerisinde hareket etmesi gerekir. Aksi takdirde, kamu görevlileri

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER
KURULU
Esas No : 2020/1
Karar No : 2020/35

olan sendika üyeleri, sendika tarafından alınan konusu suç olu turan bir eyleme de katılmak zorunda kalabileceklerdir.

Bu de erlendirmeler çerçevesinde; sendikaların, Anayasa ve kanunlara aykırı olmayan herhangi bir amacı gerçekle tirmek için faaliyet yapabilece inin kabulü ile birlikte "i e gitmeme" gibi eylemlerle ilgili olarak yani kamu hizmetini kesintiye u ratacak, kamu görevlisinin sorumlulu unu yerine getirmesini engelleyici eylemlerle ilgili olarak, Avrupa nsan Hakları Mahkemesi kararları, Anayasa Mahkemesi kararları ve Danı tay dari Dava Daireleri Kurulunun muhtelif kararlarında da vurgulandı ı üzere, sendikal faaliyetlerle ilgili olmayan; kamu görevlilerinin sosyal, ekonomik ve meslek hayatlarını ilgilendirmeyen konular do rultusunda gerçekle tirilen eylemlerin A HS'nin 11. maddesi kapsamında korunması gerekti inden bahsedilemez.

Dava konusu uyu mazlıklarda, davacıların göreve gelmeme nedenini olu turan sendika kararının amacının; *Güneydo u Anadolu Bölgesinde bazı il, ilçe ve mahallerde uygulanan soka a çıkma yasaklarını protesto etmek* oldu u hususu sabittir. Anılan hususun, sendika üyelerinin ekonomik ve sosyal menfaatleriyle ilgisi bulunmayan bir eylem oldu u açıktır. Bu tür amaçla yola çıkılan durumlarda, yani sendikaların asli faaliyetlerinin de il de ikincil nitelikteki faaliyetlerinin söz konusu oldu u durumlarda, sendikaların seslerini duyurmak için kullanabilece i ba ka yollar oldu u da muhakkaktır.

" e gitmeme" eyleminin, toplum hayatına ve kamu düzenine etkileri göz önüne alındı ında; politik yönü a ır basan bir amaçla i e gidilmiyorsa bu durumun sendikal faaliyet kapsamında sayılması mümkün de ildir. Kaldı ki, bu eylemin sonuçları dikkate alındı ında da; bunun yol açaca ı zararlara katlanılmasını toplumdan beklemek de hakkaniyete aykırı bir durumdur.

Sonuç olarak, uyu mazlık konusu olaydaki sendika kararı; kamu görevlilerinin, ekonomik, sosyal ve mesleki hak ve çıkarları ile bu kapsamda özlük ve parasal haklarının, çalı ma ko ullarının korunması, iyile tirilmesi, geli tirilmesi amacını ta ımadı ından, bu haliyle "i e gitmeme" eylemi, sendikal faaliyet kapsamında bulunmamaktadır.

IV-SONUÇ _____ :

Açıklanan nedenlerle, Bölge dare Mahkemesi kararları arasındaki aykırılı ın, Konya Bölge dare Mahkemesi Üçüncü dari Dava Dairesinin 29/11/2017 tarih ve E:2017/2847, K:2017/2895 sayılı kararı do rultusunda giderilmesine, kesin olarak, 24/02/2020 tarihinde, oybirli i ile karar verildi.

Ba kan

Üye

Üye

Üye

Üye

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER
KURULU

Esas No : 2020/1

Karar No : 2020/35

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye